

3 (Sem-6/CBCS) EDU RE 1/2/3/4

2 0 2 5

EDUCATION

(Regular Elective)

Paper : EDU-RE-6016/6026/6036/6046

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

**Answer from either Option—A or Option—B
or Option—C or Option—D**

Answer either in English or in Assamese

OPTION—A

Paper : EDU-RE-6016

(Mental Health and Hygiene)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the full form of WHO?

WHOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

**(b) In which year was World Health
Organization established?**

বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা কোন চনত স্থাপিত হৈছিল ?

(2)

- (c) Who is the father of mental hygiene?
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন ?
- (d) There is no role of environment to maintain mental health of a person.
(Write True or False)
এজন ব্যক্তিৰ মানসিক স্বাস্থ্য বক্ষা কৰাত পৰিবেশৰ কোনো প্ৰভাৱ নাই।
(সঁচা নে মিছা লিখা)
- (e) Write one principle of good mental health.
সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্যৰ এটা নীতি লিখা।
- (f) 'Gratitude' is a _____ word.
(Fill in the blank)
'Gratitude' হ'ল এক _____ শব্দ।
- (g) Family plays a significant role in personality development of an individual.
(Write True or False)
ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা অসীম।
(সঁচা নে মিছা লিখা)
- (h) Mention any one factor that influence mental health of a person.
এজন ব্যক্তিৰ মানসিক স্বাস্থ্যত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা
যি কোনো এটা উপাদানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(3)

- (i) Mention one cause of stress.
চাপৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (j) Who is the father of Yoga Philosophy?
যোগ দৰ্শনৰ পিতৃ কোন ?

2. Give short answers to the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two aspects of mental health.
মানসিক স্বাস্থ্যৰ দুটা দিশ লিখা।
- (b) Write two objectives of mental hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (c) Write two causes of frustration.
হতাশগ্ৰস্ততাৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (d) Mention two importance of Yoga for keeping good physical and mental health.
সুস্থ শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ বাবে যোগৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।
- (e) Write two aims of positive psychology.
ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ দুটা লক্ষ্য লিখা।

(4)

3. Answer any four from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write the importance of mental health.

মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ লিখা।

- (b) Write five characteristics of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (c) Write about the provisions for keeping mental health of students by the teacher.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকে ল'বলগীয়া ব্যৱহাসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- (d) Discuss about the techniques of stress management.

চাপ ব্যৱস্থাপনাৰ কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the role of school in building sound mental health of children.

শিশুসকলৰ সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্য গঢ় দিয়াত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss the role of Yoga in stress management.

চাপ ব্যৱস্থাপনাত যোগৰ ভূমিকা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(5)

4. Discuss about the characteristics of a mentally healthy person. 10

এজন মানসিকভাৱে সুস্থ ব্যক্তিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by mental health? Discuss about the characteristics of mental health.

4+6=10

মানসিক স্বাস্থ্য বুলিলে কি বুজা? মানসিক স্বাস্থ্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

5. Discuss the role of home in the development of mental health. 10

মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিকাশত ঘৰখনৰ ভূমিকা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the mental health hazards.

মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিপদসংকুলতা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

6. What do you mean by positive psychology? Discuss about the scope of positive psychology. 4+6=10

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(6)

Or / অথবা

Discuss about the nature and objectives of positive psychology. 5+5=10

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি আৰু লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

7. What do you mean by Yoga? Discuss about the aims and objectives of Yoga. 4+6=10
যোগ বুলিলে কি বুজা? যোগৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the importance of Yoga for maintaining good physical and mental health. 10
সুস্থ শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যোগৰ গুৰুত্ব সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(7)

OPTION—B

Paper : EDU-RE-6026

(Special Education)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention any one objective of special education.

বিশেষ শিক্ষাৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (b) What is inclusive education?

অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষা কি ?

- (c) Mention any one type of physically challenged child.

শাৰীৰিকভাৱে বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ যি কোনো এটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

- (d) Special education means specially designed instruction.

(Write True or False)

বিশেষ শিক্ষাৰ অৰ্থ বিশেষভাৱে প্ৰস্তুত কৰা শিক্ষা নিৰ্দেশনা।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (e) Children having IQ of _____ and above are gifted children.

(Fill in the blank)

_____ বা তাৰ ওপৰৰ মানসিক সামৰ্থ্যৰ শিশুসকল হ'ল
প্রতিভাশালী শিশু।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (f) Mention any one cause of backwardness.

অনগ্রসৰতাৰ যি কোনো এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (g) Mention any one characteristic of mentally retarded children.

মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য
উল্লেখ কৰা।

- (h) Who first used the word 'learning disability'?

‘শিকন অক্ষমতা’ শব্দটো কোনে প্রথমতে ব্যৱহাৰ
কৰিছিল?

- (i) What is the full form of 'IEDC'?

‘IEDC’ৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো কি?

- (j) Write any one educational programme for gifted children.

প্রতিভাশালী শিশুৰ বাবে যি কোনো এটা শৈক্ষিক কাৰ্যসূচী
লিখা।

2. Answer the following questions in brief : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write any two importance of special education.

বিশেষ শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা গুৰুত্ব লিখা।

- (b) Write any two characteristics of gifted children.

প্রতিভাশালী শিশুৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (c) Mention any two types of learning disability.

শিকণ অক্ষমতাৰ যি কোনো দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

- (d) Write any two objectives of Rehabilitation Council of India Act, 1992.

ভাৰতবৰ্ষৰ পুনৰ সংস্থাপন পৰিষদ আইন, ১৯৯২ৰ দুটা
উদ্দেশ্য লিখা।

- (e) Mention two types of achievement test.

কৃতিত্ব অভীক্ষাৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain briefly about the scope of special education.

বিশেষ শিক্ষাৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Write a short note on the physically challenged child.

শাৰীৰিকভাৱে প্ৰত্যাহ্বানযুক্ত শিশু সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

- (c) Discuss the problems of orthopaedically handicapped children.

অস্থিগতভাৱে বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Write a note on mentally retarded children.

মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

- (e) Write the characteristics of slow learners.

অনগ্ৰসৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

- (f) Write briefly about the Persons with Disabilities (PWD) Act, 1995.

বাধাগ্ৰস্ত ব্যক্তিৰ আইন (১৯৯৫ চন)ৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

4. What is special education? Discuss the characteristics of special education. 2+8=10

বিশেষ শিক্ষা কি? বিশেষ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Define special education. Discuss the needs and importance of special education. 2+8=10

বিশেষ শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশেষ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্বসমূহ আলোচনা কৰা।

5. Discuss the development of special education in Assam. 10

অসমত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

How to identify the visually impaired children? Discuss the educational programmes of children with visual impairment. 2+8=10

দৃষ্টি বাধাগ্ৰস্ত শিশুক কেনেদৰে চিনাক্ত কৰিব পাৰি? দৃষ্টি বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ বাবে শৈক্ষিক কাৰ্যসূচীসমূহ আলোচনা কৰা।

6. Discuss the causes and preventive measures of hearing impairment. 10

শ্ৰৱণ বাধাগ্ৰস্ততাৰ কাৰণ আৰু প্ৰতিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Write the concept of gifted children. Discuss the role of parents in education of gifted children. 2+8=10

প্ৰতিভাশালী শিশুৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে লিখা। প্ৰতিভাশালী শিশুৰ শিক্ষাত পিতৃ-মাতৃৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

7. Discuss the causes and prevention of learning disabilities. 10

শিকন অক্ষমতাৰ কাৰণ আৰু প্ৰতিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Write, in detail, about the community-based rehabilitation.

সম্প্ৰদায়ভিত্তিক পুনৰ সংস্থাপনৰ বিষয়ে বিশদভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

OPTION—C

Paper : EDU-RE-6036

(Educational Management)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one characteristic of educational management.

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) What are the human resources of a school?

এখন বিদ্যালয়ৰ মানৱ সম্পদবোৰ কি কি ?

(c) Who wrote the book, *Practical Handbook of School Management and Teaching*?*Practical Handbook of School Management and Teaching* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(d) When was the University Grants Commission established?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ?

(e) Educational planning has pre-determined goals.

(Write True or False)

শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ পূৰ্বনিৰ্ধাৰিত কিছুমান লক্ষ্য থাকে।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(f) A timetable is regarded as _____ in a school.

(Fill in the blank)

সময়সূচীক বিদ্যালয় এখনৰ _____ বুলি গণ্য কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) Mention one objective of MHRD.

MHRDৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(h) In which year was NCERT formed?

কোন চনত NCERT গঠন কৰা হৈছিল ?

(i) Mention one principle of organizing co-curricular activities in school.

বিদ্যালয়ত সহপাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যসূচীৰ সংগঠনৰ এটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(j) Mention any one component of budget.

বাজেটৰ যি কোনো এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

2. Write very short answers of the following :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention two principles of classroom management.

শ্ৰেণীকোঠা ব্যৱস্থাপনাৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(14)

- (b) Mention two administrative duties of Headmaster in a school.

বিদ্যালয় এখনৰ প্ৰধান শিক্ষকজনৰ দুটা প্ৰশাসনীয় কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

- (c) Write two objectives of SCERT.

SCERT-ৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (d) What is grass-root level planning?

ভূগমূল পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা কি?

- (e) What do you mean by SWOT analysis?

SWOT বিশ্লেষণ বুলিলে কি বুজা?

3. Answer any four from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the differences between centralized and decentralized educational management.

কেন্দ্ৰীভূত আৰু বিকেন্দ্ৰীভূত শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Describe about the management of human resources of an educational institution.

শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ মানৱ সম্পদবোৰৰ ব্যৱস্থাপনাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(15)

- (c) Discuss the factors affecting in educational planning.

শৈক্ষিক পৰিকল্পনাত প্ৰভাৱ পেলাওৱা উপাদানবোৰ আলোচনা কৰা।

- (d) As a teacher, how will you manage co-curricular activities in your school?

এজন শিক্ষক হিচাপে, তোমাৰ বিদ্যালয়ত সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যসূচীবোৰ তুমি কেনেকৈ ব্যৱস্থাপিত কৰিবা?

- (e) Mention the elements of total quality management.

সমগ্ৰ গুণগত ব্যৱস্থাপনাৰ উপাদানবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (f) Write a short note on MHRD.

MHRDৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

4. Define educational management. How does educational management help in proper functioning of the education system? Explain.

$2+8=10$

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উপযুক্ত কাৰ্যকাৰিতাত শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাই কিদৰে সহায় কৰে? ব্যাখ্যা কৰা।

(16)

Or / অথবা

What do you mean by classroom management? What should be the role of teacher in classroom management? Discuss.

2+8=10

শ্রেণীকোঠাৰ ব্যৱস্থাপনা বুলিলে কি বুজা? শ্রেণীকোঠাৰ ব্যৱস্থাপনাত শিক্ষকৰ ভূমিকা কি হোৱা উচিত? আলোচনা কৰা।

5. What are the different types of educational planning? Discuss the principles of educational planning.

4+6=10

শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰ কি কি? শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the resources of educational institution? Discuss the management of material resources of an educational institution.

4+6=10

শিক্ষানুষ্ঠানৰ সম্পদবোৰ কি কি? শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ বৈষয়িক সম্পদবোৰৰ ব্যৱস্থাপনাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Explain the sources of educational finance. What type of principles should be adopted in managing educational finance? Discuss.

5+5=10

শৈক্ষিক বিত্তৰ উৎসবোৰ বৰ্ণনা কৰা। শৈক্ষিক বিত্তৰ ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে কেনেধৰণৰ নীতি অৱলম্বন কৰা উচিত? আলোচনা কৰা।

(17)

Or / অথবা

Describe any two modern trends in educational management.

5+5=10

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ যি কোনো দুটা সাম্প্ৰতিক ধাৰাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

7. What do you mean by institutional planning? Discuss its nature and scope.

2+(4+4)=10

প্ৰাতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনা বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Describe the importance of school timetable. What are the different types of timetable maintained in school?

5+5=10

বিদ্যালয়ৰ সময়সূচীৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা। বিদ্যালয়ত পালন কৰা সময়সূচীৰ বিভিন্ন ধৰণবোৰ কি কি?

OPTION—D

Paper : EDU-RE-6046

(Women and Society)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) State any one of the special constitutional provisions for equality of women education.

মহিলা শিক্ষাৰ সমতাৰ বাবে থকা বিশেষ সাংবিধানিক ব্যৱস্থাসমূহৰ যি কোনো এটা উল্লেখ কৰা।

(b) In which year was the Hindu Succession Act enacted?

কোন বছৰত হিন্দু উত্তৰাধিকাৰ আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল?

(c) Who was the founder of women's education in India?

ভাৰতবৰ্ষত নাৰী-শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল?

(d) Mention any one health problem related to women.

মহিলাসকলৰ লগত জড়িত যি কোনো এটা স্বাস্থ্যজনিত সমস্যা উল্লেখ কৰা।

(e) In which year was 'National Policy for Empowerment of women' enacted?

মহিলা সবলীকৰণৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি কোনটো বছৰত প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল?

(f) A process of being fair to men and women is ____.

(Fill in the blank)

পুৰুষ আৰু মহিলাৰ প্ৰতি ন্যায্যপৰায়ণ হোৱাৰ এটা প্ৰক্ৰিয়া হ'ল ____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) The first wave of women's movement stood mainly for ____.

(Fill in the blank)

নাৰী আন্দোলনৰ প্ৰথম ঢৌৰে মূলত থিয় দিছিল ____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(h) Write one difference between gender equity and women's empowerment.

লিংগ সমতা আৰু নাৰী সবলীকৰণৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য লিখা।

(i) Mention one biggest challenge of gender equality.

লিংগ সমতাৰ এটা ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

(j) In which year was National Council for Women Education established?

মহিলা শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

2. Answer the following questions in brief : $2 \times 5 = 10$
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two major societal barriers that hinder women empowerment.
মহিলা সবলীকৰণত বাধাৰ সৃষ্টি কৰা দুটা ডাঙৰ সামাজিক ব্যাধি লিখা।
- (b) State two important roles played by women in family.
পৰিয়ালত মহিলাসকলে লোৱা দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা উল্লেখ কৰা।
- (c) Write two important recommendations given by National Policy on Education on women education.
মহিলা শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিয়ে দিয়া দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শ লিখা।
- (d) Write two importance of women empowerment.
মহিলা সবলীকৰণৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।
- (e) Write two major barriers preventing women from pursuing higher education in rural areas of India.
ভাৰতৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলত মহিলাসকলৰ উচ্চশিক্ষা গ্ৰহণত বাধা দিয়া দুটা ডাঙৰ বাধা লিখা।

3. Answer any four from the following questions : $5 \times 4 = 20$
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the role of school leadership in promoting gender equality in education.
শিক্ষাত লিংগ সমতা বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়ৰ নেতৃত্বৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (b) Write about the role of education in the empowerment of rural women.
গ্ৰাম্য মহিলা সবলীকৰণত শিক্ষাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা।
- (c) Discuss the role of family in gender inequality.
লিংগ বৈষম্যত পৰিয়ালৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (d) Write about the major barriers of women empowerment.
মহিলা সবলীকৰণৰ মুখ্য বাধাসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
- (e) Explain the constitutional educational provisions for equality of women.
মহিলাৰ সমতাৰ বাবে সাংবিধানিক শৈক্ষিক বিধানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (f) Discuss the health issues specific to women.
মহিলাসকলৰ বাবে থকা নিৰ্দিষ্ট স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the status of Indian women during ancient and medieval times.

প্ৰাচীন আৰু মধ্যযুগীয় সময়ত ভাৰতীয় মহিলাৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the role of education in promoting women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ প্ৰসাৰৰ বাবে শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the role of National Council for Women Education.

মহিলা শিক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the role of National Policy for Empowerment of Women, 2001.

মহিলা নিয়োগৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি, ২০০১ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (c) How do family patterns change with time? Discuss.

সময়ৰ লগে লগে পৰিয়ালৰ আৰ্হি কেনেকৈ সলনি হয়? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

How does culture contribute to gender inequality? Discuss.

সংস্কৃতিয়ে লিংগ বৈষম্যত কেনেকৈ অৰিহণা যোগায়? আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss about the role of women entrepreneurs in society.

সমাজত মহিলা উদ্যোগীসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss gender sensitivity—new gender roles and its implications for family and society.

লিংগ সংবেদনশীলতা—নতুন লিংগ ভূমিকা আৰু পৰিয়াল আৰু সমাজৰ বাবে ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★ ★ ★